

ทัศนคติชุมชนต่อหลักสูตร การเรียนรู้ควบคู่การทำงาน

Community Attitudes Towards Education Curriculum
to Work-Based Learning

ธีรวิทย์ วราธรไพบูลย์¹
Theerawee Wartornpaibul^{1*}

¹อ., ประจำคณะบริหารธุรกิจ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

* Corresponding author: E-mail address: theeraweewar@pim.ac.th Tel 02 832 0231

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ ความคิดเห็นและความพึงพอใจของชุมชนต่อสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงาน ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 505 คน จากชุมชนในอำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี

ผลการวิจัยพบว่าชุมชนร้อยละ 58.21 รับรู้ว่าหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน กับหลักสูตรการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทั่วไปมีความแตกต่างกัน ชุมชนร้อยละ 56.0 รับรู้ว่าหลักสูตรนี้จะเน้นการทำงานและฝึกปฏิบัติงานในสถานที่จริง และชุมชนร้อยละ 41.39 เข้าใจในระบบการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน

ชุมชนมีความคิดเห็นต่อสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงานในเชิงบวก โดยชุมชนเห็นด้วยมากที่สุดคือ หลักสูตรนี้จะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำงานเป็น เมื่อจบออกไปก็ทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ต้องฝึกอบรมใหม่มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าผู้ที่เรียนจบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป และสามารถหาเงินค่าขนมได้เอง (เบี่ยงเลียงจากการฝึกปฏิบัติงาน) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนในหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่การทำงานรู้จักการใช้จ่ายและเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น

คำสำคัญ : การเรียนควบคู่การทำงาน หลักสูตร ความพึงพอใจ

Abstract

This study used a sample of 505 people, Objective to study perception. Opinions and Satisfy of community the institution education at the open curriculum to work-based learning.

The results showed that 58.21 percent of the community get to know the courses to learn work-based leaning Courses of instruction in the general education system is different. Community, 56.0 percent stated that this course will focus on the work and practice in the real place and 41.39 percent of the community in teaching, learning and working together.

Community attitudes on the open institution education curriculum to work-based learning positively. Community with the most agree. This course will give the students were working on finish work it out smoothly. No new training is available at more than one child who graduated from university and to raise money for their own pocket. (Allowance of practice), which would make friends and see the value of spending more money.

Keywords: work-based leaning, Curriculum, Satisfy

บทนำ (Introduction)

การศึกษาถูกพัฒนาต่อเนื่องเป็นเวลานานแต่ละประเทศก็นำนวัตกรรมทางการศึกษามาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนทั้งระบบการเรียนรู้จากภายในสถาบัน และการเรียนภายนอกสถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งก็จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างกันออกไป และการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริงในระหว่างเรียนเป็นระบบการจัดการศึกษาที่เรียกว่า “การเรียนรู้ควบคู่การทำงาน” (Work-based learning) และการศึกษาที่เน้นการทำงานจริงนี้มีสถาบันการศึกษาหลายแห่งพยายามมุ่งมั่นจัดการศึกษาให้สอดคล้องการพัฒนาประเทศ และเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยหลักสูตรเน้นให้นักศึกษารับรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อผลิตองค์ความรู้ที่มีคุณภาพในศาสตร์ต่างๆ อันก่อให้เกิดความรู้ในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติและยังสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานนำไปสู่การพัฒนาองค์กร สังคมและประเทศชาติ และยังได้รับองค์ความรู้เชิงวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการ ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และยังสามารถนำไปพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงานจะต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ ทั้งภาพลักษณ์ที่ดี ความน่าเชื่อถือสถาบัน เชื่อมั่นของผู้เรียน รวมทั้งต้องได้รับการสร้างสรรค์อย่างมีแบบแผน การจะเกิดภาพลักษณ์เหล่านี้จะต้องมีองค์ประกอบอันเกิดจากความรู้ ความรู้สึก และประสาทสัมผัสในด้านการรับรู้หรือในด้านการกระทำต่าง ๆ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ภาพลักษณ์สถาบันการศึกษายังสามารถใช้เป็นแนวทางการจัดการหรือการดำเนินงานในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรต่างๆ หรือหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน สถาบันการศึกษาจะต้องให้บริการ การอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร และผลิตบุคลากรให้ได้มาตรฐานพร้อมสำหรับทำงานในสถานประกอบการ ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจึงต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นจริงของชุมชนและสังคม และหากสถาบันการศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาได้นั้น สถาบันการศึกษาต้องได้รับความพึงพอใจจากชุมชนและสังคม ชุมชนถึงจะมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการจัดการศึกษาลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยมองว่าทัศนคติความพึงพอใจของชุมชนหรือแนวความคิดของชุมชนถือเป็นแนวร่วมทางความคิดที่จะสร้างระบบการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ และทัศนคติความพึงพอใจของสังคมและชุมชนต่อระบบการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้ ความคิดเห็น รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของชุมชนและสังคมต่อหลักสูตรการศึกษาระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน (Work-based Learning)

ประโยชน์การวิจัย

1. ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อสร้างภาพลักษณ์อันดี ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อชุมชนต่อสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการศึกษาระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน (Work-based learning)

2. ข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา รวมทั้งการสร้างร่วมมือต่างๆ ระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน

3. เพื่อนำปัจจัยที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจไปปรับใช้ให้ตรงตามความต้องการและความคิดเห็นของชุมชนเพื่อสร้างภาพลักษณ์อันดีและขยายภาพลักษณ์ให้โดดเด่นมากขึ้น

วิธีการวิจัย (Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลเป็นประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณชุมชนที่มีการอยู่รวมกันหนาแน่นในเขตพื้นที่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี โดยประชากรมาจากตัวแทนชุมชนและตัวแทนหน่วยงานจำนวนทั้งหมด 505 คน เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่ำไม่น้อยกว่า 400 ชุด โดยเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องและให้เป็นแบบการสัมภาษณ์การรับรู้ และความพึงพอใจชุมชนต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาที่มีระบบการสอนโดยเน้นการทำงานควบคู่ไปกับการเรียน (Work-based learning) โดยครอบคลุมประเด็นหลัก 4 ด้านได้แก่ ด้านการดำเนินการของสถาบันการศึกษา

ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณภาพนักศึกษา และด้านสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมทั้งสถานที่เรียนและสถานที่ทำงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม 2555

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง และจัดระเบียบข้อมูลให้สมบูรณ์ถูกต้องแล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อใช้บรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$, Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D., Standard Deviation) และหาความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r , Pearson Correlation)

ผลการวิจัย (Result)

ผลการวิจัยผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดและทฤษฎีจากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาเชื่อมโยงงานวิจัยและเลือกแนวทางการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดดังต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542,775) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจหมายถึง พอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นเรื่องของความรู้สึกที่มีความลึกซึ้งของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติอยู่และความพึงพอใจจะส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่มีวันสิ้นสุด เปลี่ยนแปลงได้เสมอ ตามกาลเวลา และสภาพแวดล้อมบุคคลจึงมีโอกาที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้ว ฉะนั้นสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตลอดไป ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงานที่ตั้งไว้ และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริงเพื่อง่ายต่อการบริหารและร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น

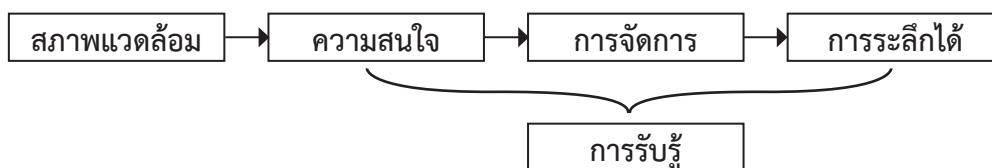
ผู้วิจัยสรุปความหมายของพึงพอใจว่าเป็นทัศนคติที่พึงมีต่อระบบการเรียนการสอน การแสดงความคิดเห็นในลักษณะถึงความรู้สึกชอบ ความเห็นด้วย และถ้าสิ่งนั้นทำได้จริงก็จะเกิดการมีส่วนร่วม ต้องการที่ส่งเสริมและเสนอแนะ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีต่อไป

2. การวัดทัศนคติ คือ การวัดความรู้สึก หรือการวัดทัศนคตินั้นจะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือทางบวก หรือ ทางลบ ทางบวก หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ดี ชอบหรือพอใจ ส่วนทางลบจะเป็นการประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ หรือไม่พอใจ และการวัดในลักษณะปริมาณ (magnitude) ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทางที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์นั่นเอง

ซึ่งวิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี แต่งานวิจัยนี้ได้นำวิธีการสัมภาษณ์มาใช้โดยมีรายละเอียดวิธีการสัมภาษณ์ คือเป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุยกับบุคคลนั้น ๆ โดยมี การวางแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

จากการสุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ๆ วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และจะใช้มาตราวัดซึ่งนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ท (Likert scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. การรับรู้ (perceptions) หมายถึง กระบวนการที่ปัจเจกบุคคลจัดระบบหรือตีความสิ่งที่ประสาทสัมผัสได้ เพื่อให้ความหมายให้กับสภาพแวดล้อมของสิ่งนั้น ๆ หรือ แวกเนอร์ และ โฮลเลนเบ็ค (Wagner and Hollenbeck) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการที่ปัจเจกบุคคลเลือก (select) จัดการ (organize) เก็บ (store) และรับ (retrieve) ข้อมูล ซึ่งมีกระบวนการสำคัญ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการรับรู้

ที่มา : Wager & J.R.Kollenbeck, 2005

จากการศึกษาแนวคิดที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นทั้งหมดผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ และนำข้อมูลที่สำรวจมาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยเป็นรายข้อรวมทั้งหมด 6 หัวข้อซึ่งมีรายละเอียดเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสรุปผลจำนวนทั้งหมด 505 ชุด เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.2 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปี ร้อยละ 19.0 กลุ่มตัวอย่างชุมชนในพื้นที่จะประกอบอาชีพหรือทำงานเป็นพนักงานบริษัทเอกชน หรือเป็นลูกจ้างประจำทั้งในส่วนหน่วยงานรัฐและหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 29.7 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี 38.6 และมีรายได้ไม่มากนักโดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 32.1

2. การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ พบว่าชุมชนใช้ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาโดยรับข้อมูลจากสื่อ 3 ประเภทแรกได้แก่ 1) โทรทัศน์ 2) เป็นสื่อ internet หรือ Social Network ต่างๆ และ 3) หนังสือพิมพ์ และสื่อที่รับน้อยที่สุดได้สื่อประเภทเสียงตามสายวิทยุ/วิทยุชุมชน

3. การรับรู้ของชุมชน พบว่า ประเด็นที่ชุมชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการศึกษา กรณีมีสถาบันการศึกษาเปิดหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงาน (Work-based learning) พบว่าชุมชนส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการเรียนควบคู่การทำงานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประมาณสัดส่วนการรับรู้ชุมชนที่รับทราบข้อมูลของสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงาน (Work-based learning) ประมาณการจากจำนวนชุมชน 100 คน จะมีชุมชนที่รับรู้ข้อมูลในระดับมากหรือรู้จริงๆ ประมาณ 31 คน ส่วนประมาณ 69 คน ถือว่ายังรับรู้และรับทราบไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์ และเมื่อแยกเป็นประเด็นจากการสำรวจชุมชน 505 คน ปรากฏผลว่าชุมชนรู้ว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างหลักสูตรการเรียนรู้อควบคู่การทำงาน (Work-based learning) กับหลักสูตรการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทั่วไป จำนวน 294 คน ร้อยละ 58.21 รองลงมาชุมชนรู้ว่า มีสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนในระบบการเรียนควบคู่การทำงาน (Work-based learning) โดยสถาบันการศึกษานั้นเน้นการทำงานและปฏิบัติงานในสถานที่จริง จำนวน 284 คน หรือร้อยละ 56.00 และชุมชนมีความเข้าใจในระบบการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้อควบคู่การทำงาน (Work-based learning) จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 41.39 เมื่อจำแนกระดับการรับรู้ทางประชากรศาสตร์ จะพบว่าเพศชายมีระดับรับรู้ข้อมูลการศึกษาต่ำกว่าเพศหญิง ช่วงกลุ่มอายุที่รับรู้ต่ำสุดจะเป็นกลุ่มอายุ 15-20 ปี และอาชีพนักเรียน นักศึกษา และเกษตรกรรับรู้ข้อมูลต่ำสุด

4. ความคิดเห็นของชุมชน พบว่าชุมชนเห็นด้วยสูงสุดได้แก่ เรื่องที่สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรระบบการเรียนควบคู่การทำงาน “Work-based Learning” ซึ่งจะทำให้มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าเด็กที่จบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป ($\bar{x} = 4.23$; $S.D. = 0.630$) รองลงมาเห็นด้วยที่นักศึกษาของสถาบันการศึกษาเรียนหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงาน (Work-based Learning) สามารถหาเงินค่าขนมได้เอง (เบี่ยงเบนจากการฝึกปฏิบัติงาน) จะทำให้เด็กรู้จักการใช้จ่ายและเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น ($\bar{x} = 4.23$; $S.D. = 0.701$) และจำแนกตามประชากรศาสตร์พบว่า เพศชายเห็นด้วยต่ำกว่าเพศหญิง ผู้จบการศึกษาสูงกว่า ประถมเห็นด้วยน้อยกว่าการศึกษาระดับประถม ช่วงอายุ 15-20 ปีเห็นด้วยน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ และอาชีพนักเรียน นักศึกษาและเกษตรกรเห็นด้วยต่ำกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของชุมชนและสังคมต่อสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนควบคู่การทำงาน “Work-based Learning

ความคิดเห็น	χ	S.D.	แปลค่า
1) ถ้าสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการสอนแบบเรียนรู้ควบคู่การทำงานได้รับการสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจ เพื่อร่วมกันผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ	4.17	0.635	เห็นด้วยมาก
2) การเรียนแบบ “Work-based Learning หรือการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน” จะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำงานเป็น เมื่อจบออกไปก็ทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ต้องฝึกอบรมใหม่ มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าเด็กที่จบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป	4.23	0.630	เห็นด้วยมาก
3) การเรียนแบบ “Work-based Learning หรือการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน” นักศึกษามีเวลาเรียนภาคทฤษฎีในชั้นเรียนน้อยลงแต่มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติงานจริงมากขึ้น	3.97	0.727	เห็นด้วยมาก
4) นักศึกษาที่เรียน “Work-based Learning” จะเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน เพราะต้องเรียนหนักทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์การไปพร้อมๆ กัน	4.07	0.753	เห็นด้วยมาก
5) การที่นักศึกษาสามารถหาเงินค่าขนมได้เอง (เบียดเบียนจากการฝึกปฏิบัติงาน) จะทำให้เด็กรู้จักการใช้จ่ายและเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น	4.23	0.701	เห็นด้วยมาก

ความคิดเห็น	χ	S.D.	แปลค่า
6) ทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเป็นสถาบันการศึกษา จะต้องตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน การเดินทางสะดวก สภาพแวดล้อมปลอดภัย	3.91	0.692	เห็นด้วยมาก
7) สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน “Work-based Learning ควรจัดการศึกษานอกที่ตั้งโดยเปิดศูนย์ให้นักศึกษาเรียนที่ต่างจังหวัด	4.20	0.743	เห็นด้วยมาก
ความพึงพอใจของชุมชน (การดำเนินงานการศึกษาหลักสูตร เรียนรู้ควบคู่การทำงาน “Work-based Learning)	3.81	0.697	ความพึง พอใจมาก

5. ความสัมพันธ์ความคิดเห็นกับความพึงพอใจโดยรวมของชุมชน จากการสำรวจทางด้านความคิดเห็นของชุมชน พบว่า ประเด็นแต่ละประเด็นส่วนใหญ่ชุมชนมีความเห็นต่อสถาบันการศึกษาที่เปิดระบบการเรียนควบคู่การทำงานในเชิงบวก

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นกับความพึงพอใจ พบว่า ความคิดเห็นที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจรวมมากที่สุดได้แก่เรื่องนักศึกษาที่เรียน “Work-based Learning” จะเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันเพราะต้องเรียนหนักทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์การไปพร้อมๆ กัน ($r=0.443$) และสัมพันธ์กับการที่สถาบันการศึกษามีระบบการจัดการเรียนการสอนโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจเพื่อร่วมกันผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ ($r=0.434$) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ตารางความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นชุมชนต่อความพึงพอใจรวมของชุมชน

ความคิดเห็น	ความพึงพอใจโดยรวมของชุมชน	
	Pearson Correlation (r)	Sig.
1) ถ้าสถาบันการศึกษาที่มีระบบการจัดการเรียนการสอนได้รับการสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจเพื่อร่วมกันผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ	0.434	0.000*
2) การเรียนแบบ “Work-based Learning หรือการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน” จะทำให้ผู้เรียนคิดเป็นทำงานเป็น เมื่อจบออกไปก็ทำงานได้อย่างคล่องแคล่วไม่ต้อง ฝึกอบรมใหม่ มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าเด็กที่จบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป	0.390	0.000*
3) การที่นักศึกษาใช้เวลาเรียนภาคทฤษฎีในชั้นเรียนน้อยลงแต่มีโอกาสดำเนินฝึกปฏิบัติงานจริงมากขึ้น	0.406	0.000*
4) นักศึกษาที่เรียน “Work-based Learning จะเป็น ผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันเพราะต้องเรียน หนักทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์ การไปพร้อมๆ กัน	0.443	0.000*
5) การที่นักศึกษาสามารถหาเงินค่าขนมได้เอง (เบี่ยง จากการฝึกปฏิบัติงาน) จะทำให้ได้รู้จักการใช้ จ่ายและเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น	0.384	0.000*
6) ทำเลและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเป็น สถาบันการศึกษา จะต้องตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน การเดินทางสะดวก สภาพแวดล้อมปลอดภัย	0.274	0.000*
7) สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน “Work-based Learning ควรจัดการศึกษานอกที่ตั้ง โดยเปิดศูนย์ให้นักศึกษาเรียนที่ต่างจังหวัด	0.404	0.000*

6. ความคิดเห็นเรื่องคุณภาพนักศึกษา ชุมชนให้ความเห็นว่าคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน (Work-based learning) เมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนระบบอื่น แล้วชุมชนคิดว่านักศึกษาที่เรียนแบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน (Work-based learning) จะมีคุณภาพที่ดีกว่าการเรียนการสอนแบบมหาวิทยาลัยอื่นๆ

อภิปรายผลการวิจัย

สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน สิ่งที่ชุมชนรับรู้ข้อมูลได้แก่ การใช้หลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นหลักสูตรเฉพาะโดยเน้นพื้นฐานการทำงานเป็นหลัก และมีความเข้าใจกับคำว่า “การเรียนรู้ควบคู่การทำงาน” ได้เป็นส่วนมาก นั้นแสดงให้เห็นว่าการเปิดสอนหลักสูตรนี้ชุมชนเข้าใจและรับรู้ข้อมูล จะมีชุมชนเพียงกลุ่มน้อยที่ไม่รู้ข้อมูลหรือรู้ไม่ละเอียดชัดเจน และเมื่อถามความคิดเห็นของชุมชนต่อการดำเนินการของหลักสูตร ก็ได้ข้อมูลว่าชุมชนนั้นจะเห็นด้วยมากกับการดำเนินงานทางการศึกษาในระบบนี้เพราะชุมชนคิดว่าจะสามารถพัฒนานักศึกษาได้หลายด้านได้แก่ ด้านการดำเนินชีวิต ด้านการใช้ชีวิตในระบบของการทำงาน ด้านการอยู่ร่วมกัน และด้านการวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อดำรงชีพ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่จะปลูกฝังให้เด็กมีความคิดและปรับตัวได้ดี และภายหลังเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้นักศึกษาก็จะมีความพร้อมในการออกไปทำงานในสถานประกอบการได้โดยไม่ต้องรับการฝึกอบรมเพิ่มเติม และทั้งนี้ชุมชนยังมองลึกลงไปในเรื่องการเปรียบเทียบคุณภาพของนักศึกษาระหว่างผู้ที่เรียนหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน กับหลักสูตรการศึกษาปกติทั่วไปที่ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานว่า “คุณภาพของนักศึกษาที่มีการเรียนสลับกับการทำงาน เมื่อจบแล้วจะมีคุณภาพดีกว่านักศึกษาที่เรียนหลักสูตรการศึกษาปกติทั่วไปทั้งการทำงานและการดำเนินชีวิต” และถ้ามองในมุมที่จะสร้างความพึงพอใจต่อการเรียนในรูปแบบการเรียนรู้จากการทำงานที่ยิ่งทำให้ชุมชนมีความพึงพอใจไปในทางบวกนั้นจะต้องสร้างเอกลักษณ์หรือจุดเด่นให้ชุมชนเข้าใจและปลูกฝังได้แก่เรื่องการเรียนรู้แบบ “Work-based Learning” จะเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันเพราะต้องเรียนหนักทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์การไปพร้อมๆ กัน รวมทั้งการเรียนแบบนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจเพื่อร่วมกันผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และการที่นักศึกษามีเวลาเรียนภาคทฤษฎีในชั้นเรียนน้อยลงแต่มีโอกาสดูฝึกปฏิบัติงานจริงมากขึ้นทำให้ผู้เรียนใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมมากกว่าเดิมในระหว่างการเรียน

สรุปผลการวิจัย (Conclusions)

จากการสำรวจการรับรู้ และความพึงพอใจของชุมชน สรุปได้ว่าชุมชนรับรู้ว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกับหลักสูตรการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทั่วไป และรับรู้ว่ามีสถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนในระบบการเรียนควบคู่การทำงานเน้นการทำงานและปฏิบัติงานในสถานที่จริง และชุมชนมีความเข้าใจในระบบการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้อควบคู่การทำงาน

ความคิดเห็นของชุมชน พบว่าชุมชนเห็นด้วยที่สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนควบคู่การทำงาน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำงานเป็น เมื่อจบออกไปก็ทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ต้องฝึกอบรมใหม่ มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าเด็กที่จบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป เห็นด้วยที่นักศึกษาของสถาบันการศึกษาเรียนหลักสูตรการเรียนควบคู่ความสามารถหาเงินค่าขนมได้เอง (เบี้ยเลี้ยงจากการฝึกปฏิบัติงาน) จะทำให้ได้รู้จักการใช้จ่าย และเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น

ชุมชนเห็นด้วยว่านักศึกษาที่เรียนแบบการเรียนรู้อควบคู่การทำงาน จะมีคุณภาพที่ดีกว่าการเรียนการสอนแบบมหาวิทยาลัยอื่นๆ

ความสัมพันธ์ที่ส่งผลให้ชุมชนมีความพึงพอใจไปในทางบวกจะประกอบด้วย 3 ปัจจัยที่สำคัญ 3 ลำดับได้แก่นักศึกษาที่เรียน “Work-based Learning” จะเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเพื่อนๆ ในวัยเดียวกันเพราะต้องเรียนหนักทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ เพื่อหาประสบการณ์การไปพร้อมๆ กัน รองลงมาถ้าสถาบันการศึกษาที่มีระบบการจัดการเรียนการสอนได้รับการสนับสนุนจากองค์กรธุรกิจเพื่อร่วมกันผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และการที่นักศึกษามีเวลาเรียนภาคทฤษฎีในชั้นเรียนน้อยลงแต่มีโอกาสดำเนินฝึกปฏิบัติงานจริงมากขึ้น

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (พ.ศ. 2555) ขอขอบคุณบุคลากรในสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ที่ให้ความสะดวกในการใช้เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

ถวิล ธาราโชน และศรัณย์ ดาริสุข. (2536). จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก. กรุงเทพฯ. พงษ์เทพ วรกิจโกศาทร. (2537). ภาพพจน์กับการประชาสัมพันธ์. ในภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง: การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เจริญผล.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : Wagner III, J.A., & Hollenbeck, J.R. (1998). Organizational behavior (3rded.). Upper Saddle River, NJ. : Prentice-Hall. pp. 105-130.